

Mediální odborníci představili v Senátu výsledky prvního občanského parlamentu o médiích a demokracii v Česku

5.6.2025 - | Senát PČR

Kulatý stůl na téma "Média pro demokracii"

„Svobodná a odpovědná média jsou jedním z pilířů demokratické společnosti. V době, kdy důvěra veřejnosti v instituce, média i politiku klesá, považuji za klíčové vytvářet prostor pro otevřený dialog mezi občany, novináři, odborníky a politickými představiteli. Jen tak můžeme společně hledat cesty, jak posílit nezávislost médií, podporovat odpovědnou žurnalistiku a důvěru veřejnosti v demokratický systém. Jsem rád, že se kulatý stůl koná právě v Senátu, který považuji za hlas rozvahy a obránce demokratických hodnot,“ řekl při zahájení kulatého stolu 1. místopředseda Senátu **Jiří Drahoš**.

Podle předsedy Stálé komise pro sdělovací prostředky **David Smoljaka** se informační prostor za posledních deset let změnil k nepoznání: *„Mainstreamovými médii se staly digitální platformy poháněné algoritmy, které nabízejí personalizovaný obsah bez ohledu na jeho objektivitu nebo relevanci. Proto musíme podpořit nejen nezávislost, ale samotnou existenci médií, která dodržují základní žurnalistické standardy.“*

Miloš Hroch a Karolína Šimková z IKSŽ FSV UK na kulatém stole v Senátu představili výsledky historicky prvního občanského parlamentu o médiích a demokracii v Česku. Tento formát představuje způsob, jak do veřejné debaty aktivně zapojit běžné občany a občanky. Jedná se o deliberativní fórum, kde lidé dostávají prostor k hlubší diskusi o zásadních společenských tématech. Výsledkem jsou konkrétní návrhy, které mohou sloužit jako podklad pro rozhodování politiků a političek.

Dvacet občanů a občanek navrhlo 31 doporučení pro politiku a média. Navrhují například vznik otevřeného fóra pro zpětnou vazbu médiím, podporu novinářů a novinářek z minoritních skupin či úpravu volebního procesu do mediálních rad za účasti odborníků a odbornic. Podle účastnice **Amandy Baxové** se lidé často necítí v médiích dostatečně zastoupení: *„Je důležité, aby se občanská společnost více zapojila do tvorby mediálního obsahu.“* Rezoluce budou v roce 2026 předloženy i evropským institucím.

„Občanské parlamenty vytvářejí platformu, z níž může veřejnost s respektem promlouvat k parlamentům a vládám a pomáhat jim zlepšovat společnost. Jsou mostem mezi lidmi a institucemi. Doufám, že se v Česku začnou více využívat,“ popsal **Nico Carpentier**, mimořádný profesor na UK a jeden z organizátorů. Podle něj má tento formát obrovský potenciál – a právě teď je čas, aby se stal běžnou součástí české demokracie.

Řečníci rovněž upozornili, že v roce 2023 dosáhla důvěra v média v České republice rekordně nízké úrovně – pouze 30 %. V roce 2024 se sice zvýšila o jeden procentní bod, ale i nadále zůstává velmi nízká.

Marína Urbániková za NFNZ upozornila na systémová rizika ohrožující nezávislost médií, jako jsou politické tlaky na veřejnoprávní média či koncentrace vlastnictví: *??, „Česko se sice v nejnovějším světovém žebříčku svobody médií umístilo na desátém místě, avšak tato pozice je vzhledem k*

přetrvávajícím systémovým rizikům křehká. Některá z nich by mohl odstranit Evropský zákon o svobodě médií – jeho adaptaci na národní úrovni je však nutné chápat jako příležitost k posílení odolnosti médií, nikoliv jako formalitu. Klíčovou roli v tom hrají Ministerstvo kultury a Parlament ČR, které by měly aktivně přispět k vytvoření stabilního a transparentního mediálního prostředí.“

Dále vystoupila ředitelka Nadace OSF **Martina Břeňová**: „Internet alespoň občas používá 85 % Čechů a Češek, ale jen 24 % má podle našich průzkumů pokročilé digitální dovednosti – což je pod průměrem EU. Mnozí se tak uzavírají do bezpečí vlastních bublin a ztrácejí důvěru v jiný názor. Mnozí se cítí ztraceni, a právě zde sehrává občanská společnost klíčovou roli v podpoře dialogu, kritického myšlení a porozumění – základů odolné a otevřené společnosti.“ Debatu zakončil Pavel Mička z Úřadu vlády ČR, který mluvil o možnostech posílení spolupráce mezi veřejnou správou a občanskou společností.

Závěry z kulatého stolu se promítnou do návrhů určených médiím, politickým institucím a dalším aktérům. Řečníci se v rámci debaty shodli, že budoucnost demokracie závisí na podpoře nezávislých médií a posilování otevřeného dialogu mezi státem a společností.

Organizátorem českého občanského parlamentu o médiích a demokracii byl CULCORC, Culture and Communication Research Centre při Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK, v rámci evropského výzkumného projektu MeDeMAP. CULCORC vede mimořádný profesor Nico Carpentier.

Kontakty pro média: Miloš Hroch, zástupce Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK, tel.: 608 145 541, mail: milos.hroch@fsv.cuni.cz

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3905>